

30.6.2010

Liikenne- ja viestintäministeriö

Lausuntopyyntö

VIESTINTÄMARKKINALAIN YMS. MUUTOSEHDOTUKSET

Elisa Oyj (Elisa) kiittää mahdollisuudesta kommentoida viestintämarkkinalain yms. muutosehdotuksia. Elisa lausuu asiasta jäljempänä seuraavaa ja lisäksi Elisa viittaa asiassa aiemmin antamaansa lausuntoon.

Käyttäjän oikeus valita viestintäpalvelun tarjoaja (69 a §)

Elisa lausui 24.6.2010 ehdotuksesta vain yleisellä tasolla, koska se ei ollut vielä täsmennyt lopulliseen muotoonsa ja edellytti myös, että ehdotukseen tehdään tiettyjä täsmennyksiä. Nyt säännöstä on muutettu siten, että Viestintävirasto voi asettaa asunto-osakeyhtiölle tai vastaavalle velvollisuuden luovuttaa käyttäjän valitsema teleyritykselle käyttöoikeuden sisäiseen viestintäverkkoon.

Elisan mielestä säännös tulee rakentaa teknologianeutraaliksi siten, että myös mobiilikäyttäjän oikeudet toteutuvat. Lisäksi tulee huomioida, ettei velvollisuutta kierretä sopimuksin ja ehdoin. Tämän vuoksi tulee turvata se, että sijoittamisedot ovat syrjimättömiä ja kohtuullisia. Elisa pitää hyvänä, että ehdotuksessa on täsmennetty mitä kiinteistön tai kiinteistöryhmän sisäisellä verkolla tarkoitetaan.

Elisa ehdottaa, että 69 §:ää täsmennetään siten, että käyttäjän todellinen valinnanvapaus tulee turvatuksi.

Teleyrityksen velvollisuus sulkea numero tai viestintäpalvelu (76 a§)

Vaikka Elisa ylisesti pitää hyvänä asiana haitallisten palveluntarjoajien saamista pois markkinoilta, Elisa ei kuitenkaan kannata ehdotetun säännöksen teleyrityksiä koskevia velvoitteita jäljempänä kerrotuin perustein.

Ehdotetun säännöksen mukaan teleyrityksen olisi viipymättä suljettava viestintäpalvelun numero tai muutoin estettävä palvelun käyttö, jos käyttäjien viestintäpalvelua koskevalle laskulle muodostuu maksuja numeron haltijan tai palveluntarjoajan ilmeisen petollisen toiminnan vuoksi.

Säännös ei vastaa direktiivissä lausuttua eikä Elisa ymmärrä pykälän sisältöä ehdotetussa muodossa lainkaan. Direktiivin mukaan asian päätösvalta on annettu toimivaltaiselle viranomaiselle, ei teleyritykselle. Elisa ei hyväksy tämänkaltaista sääntelyä, jossa

30.6.2010

teleyrityksen tulisi monitoroida palveluita, suorittaa palvelun rikosoikeudellinen arviointi ja sen perusteella estää viestintäpalvelun käyttö. Teleyrityksen ei tule toimia tutkintaviranomaisena ja tuomioistuimena. Tällaisten asioiden tulee aina edetä Viestintäviraston, muun viranomaisen tai tuomioistuimen tekemällä päätöksellä.

Säännöksellä siirretään teleyrityksille niille kuulumatonta valvontavastuuta. Palveluntarjoajan tulee vastata palvelustaan, sen sisällöstä ja markkinoinnista ja operaattorin roolina on tarjota laskutuspalvelu ja/tai tekninen toteutus.

Elisa katsoo menettelytapojen olevan ongelmallisia ja kohtuuttomia teleyrityksen näkökulmasta ja epäselvänä aiheuttavan merkittäviä selvittelykustannuksia. Keskeiset ongelmat liittyvät muun muassa tulojen pidättämiseen ja varojen jakamiseen käyttäjille saatavien mukaisessa suhteessa. Direktiivin sanamuoto ulottuu varojen pidättämisen, mutta ei niiden tilittämisen ratkaisemiseen tai siitä huolehtimiseen. Nykyiset yhteenliittämissopimukset eivät mahdollista käyttäjien selvittämistä ja kansainvälisen yhteenliittämisen kannalta on selvempää, että määräys varojen pidättämisestä on tullut viranomaiselta.

Ehdotettu säännös on epäselvä toimintavelvollisuuden suhteen, jos yksi asiakas on reklamoinut palveluntarjoajan toiminnasta ja toinen pitää samaa toimintaa täysin sopimuksen mukaisena. Juuri tällaisessa tilanteessa direktiivin sanamuodon mukainen päätösvalta tulee olla viranomaisella tai tuomioistuimella. Tätä edellyttää jo palveluntarjoajan oikeusturva asiassa.

Elisa ei ymmärrä 76 a §:n ja 131 §:ien välistä suhdetta. Käsityksemme mukaan asia etenisi parhaiten täsmentämällä 131 §:iä ja poistamalla 76a §:n kokonaan ehdotuksesta.

Rinnakkain sijoittaminen ja yhteiskäyttö (107 a §)

Elisa pitää positiivisena kehityksenä rinnakkaisen sijoittamisen ja yhteiskäytön periaatteiden ottamista sääntelyn piiriin, joka osaltaan edistää tietoyhteiskunnan kehittymistä. Elisa pitää kuitenkin tärkeänä, että lakiin kirjataan menettelylle selkeät reunaehdot ja edellytykset.

Oma tai vuokrattu alue

Elisa pitää tärkeänä, että alueen hallinnan laadun ei tule johtaa eriarvoiseen kohteluun, vaan rinnakkain sijoittaminen ja yhteiskäyttö tulisi olla mahdollinen samanlaisin edellytyksin toisen yrityksen omistamalla ja vuokraamalla alueella.

On esitetty, että pääsyä teleyrityksen omassa omistuksessa olevaan omaisuutteen säännellään huomattavan markkinavoiman sääntelyllä ja myös lain 19 §:n mukaisesti. Elisa katsoo, että verkko-omaisuuteen pääsyä koskevan sääntelyn kriteereiden tulee olla yhteneväiset riippumatta siitä, onko omaisuus omalla alueella vai vuokratulla alueella.

Teknologianeutraalisuus

30.6.2010

Säännöksissä viitataan alueille sijoittamiseen, joka ei sinänsä yksiselitteisesti kuvaa sitä, että myös esimerkiksi pelkästään rakennuksien ulkopintoihin sijoittaminen olisi voimassaolevan lain piirissä. Elisan käsityksen mukaan kaikenlaista viestintäverkkoa koskevien laitteiden sijoittamista tulisi säännellä samalla tavalla. Tähän teknologianeutraaliin lähestymistapaan langattomien yhteyksien vaatimien laitteiden sijoittamiseen tulisi soveltaa analogisesti vastaavanlaisia säännöksiä kuin mitä kiinteiden johtojen yms. kohdalla sovelletaan. Muiltakin osin lainsäädännössä tulee huomioida mobiiliverkon vaatimien johtojen ja laitteiden sijoittaminen.

Oma kohtuullinen tuleva käyttö tulee turvata

Elisa korostaa, että omaisuuden suoja tulee huomioida lain tekstissä riittävällä tasolla. Erityisesti korostamme sitä, että velvoitteen asettamisen yhteydessä tulee huomioida lisäksi myös verkkoyrityksen kohtuullinen oma tuleva käyttö, jottei asetettavalla velvoitteella estetä tai rajoiteta kohtuuttomasti verkkoyrityksen oman tulevan käytön mahdollisuuksia.

Sijoittamiseen liittyvien kustannusten jakaminen

Elisan näkemyksen mukaan ehdotettu menettely kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain mukaisen menettelyn soveltamisesta on kohtuuttoman raskas ja kallis tämäntyyppisiin asioihin. Sijoittamisessa on usein kyse hyvin pienten yksittäisten laitteiden kiinnittämisestä, ja siihen liittyvät mahdolliset korvaukset ovat myös erittäin pieniä, jolloin menettely nostaa sijoittamisen kokonaiskustannuksia kohtuuttomasti.

Velvollisuus korjata häiriö (131 §)

Elisa ei kannata uutta säännöstä siltä osin kuin velvoite ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin syntyisi myös silloin, kun viestintäpalvelu aiheuttaa vaaraa tai viestintäpalvelulle aiheutuu vaaraa tai häiriötä.

Epämääräinen velvoite aiheuttaa käytännön ongelmia sen suhteen, milloin tällainen vaaratilanne on olemassa ja milloin ei. Lisäksi kuka käytännössä tekee päätöksen korjaavista toimenpiteistä ja mitä nämä toimenpiteet faktisesti ovat? Onko esimerkiksi käyttäjä tunnistettava tai väärinkäyttösepäilyn vuoksi tutkittava tunnistamistietoja?

Velvoitetta olisi vähintäänkin täsmennettävä, jotta teleyritykset ja niiden työntekijät voisivat toimia ehdotetun säännöksen nojalla ilman huolta siitä, että kyse ei ehkä olekaan häiriön korjaamisesta vaan esimerkiksi sähköisen viestinnän tietosuojalain mukaisesta tunnistamistietojen käsittelystä ilman siihen oikeuttavaa perustetta. Pahimmassa tapauksessa näistä voi seurata rikosoikeudellinen vastuu.

Ehdotuksessa todetaan, että uusi säännös *"on verrattavissa sähköisen viestinnän tietosuojalain 19 ja 20 §:ään, jossa teleyritys velvoitetaan huolehtimaan palvelujensa tietoturvasta sekä annetaan oikeudet tiettyihin toimenpiteisiin"*. Kahdessa laissa oleva sääntely sekoittaa tulkintoja siitä mihin ja millaisiin toimenpiteisiin erilaisissa tapauksis-

30.6.2010

sa tulee ja voi ryhtyä. Sähköisen viestinnän tietosuojalain pykälät ovat aiheuttaneet tulkintakysymyksiä sen suhteen kuinka pitkälle teleyritysten toimet tietoturvasta huolehtimiseksi voivat ulottua.

Elisan mielestä säännös tulisi poistaa kokonaan, koska siitä ei ilmene yksiselitteisesti milloin tällainen häiriötilanne aiheuttaa velvollisuuden korjaaviin toimenpiteisiin ja mitä ne käytännössä kulloinkin ovat. Ehdotus ei myöskään suoranaisesti perustu yleispalveluvelvoitteen 28 artiklan 2 kohtaan.

Kunnioitavasti

ELISA OYJ
Lakiasiat

Satu Puranen